

man maaske vil finde, at der er Omraader, hvor man kunde taale Skatten og finde sig i den, er jeg dog overbevist om, at Lovforslaget under ingen Omstændigheder vil finde en saadan Tilslutning, som er nødvendig for at kunne føre det frelst igennem.

Med det Kendskab, jeg har til de Lag, der i særlig Grad have Krav paa at faa gode Adspredelser — jeg tænker her hovedsagelig paa Arbejderklassen og Smaafolk i al Almindelighed — vilde jeg ogsaa i meget høj Grad beklage, om dette Lovforslag blev gennemført. Thi selv om det maaske er rigtigt, at de velhavende ville komme til at betale Skatten ved, at Teaterdirektørerne vælte den over paa Publikum, vil jeg dog gøre opmærksom paa, at for det Arbejderpublikum, der søger Teatrene og fortrinsvis burde have Adgang til disse, vil en fordyret Billet absolut betyde, at Adgangen til Teatrene bliver ringere, end den er nu, og det vil jeg kalde Tilbagestød. Det gælder for os om i stigende Grad at give det store Publikum Adgang til gode Fornøjelser og sunde Glæder; jo bedre Vilkaar man kan byde Teatrene, i jo ringere Grad man hindrer dem i deres Erhverv, i desto højere Grad vil ogsaa de bredere Lag komme til at nyde den gode Kunst. Og paa den anden Side, jo vanskeligere man gør Situationen for Teatrene, des mere tvinger man dem til at slaa ind paa Veje, som just ikke altid kunne være tjenlige for Kunsten. Konkurrencen vil kun forringe den gode Smag, og det vil ikke være til Glæde og Gavn for de brede Lag.

Min Mening er, at man ved at give Teatrene al mulig Adgang til at kunne spille uden snærende Baand opnaar at lade ogsaa de brede Lag faa Adgang til gode Fornøjelser. Jeg er overbevist om, at den store Arbejderklassens hele økonomiske Stræben og sociale Højnelse, dens aandelige Forbedring, om jeg maa bruge dette Udtryk, eller i alt Fald dens aandelige Udvikling, som er gaaet jævnsides med dens økonomiske og sociale Fremskridt, har bidraget til, at Arbejderklassen kræver andet end Gøgl. En Forfatter klagede en Dag over, at hans Bøger ikke blev læste i den Udstrækning, han ønskede, og han mente, det var, fordi Politikken lagde saa meget Beslag paa Folks Interesse, at de ikke længer som i gamle Dage interesserede sig for Litteraturen. Det var en Fejltagelse, som jeg straks berigtigede, idet jeg gjorde opmærksom paa, at man ved at give en Mand blot 10 Øre mere i Dagløn skærper hans Interesse for alt det,

som hører Livet til, for det, som er godt i Verden, og selv om de 10 Øre ikke rækker ret langt, er jeg overbevist om, at efterhaanden som Arbejderklassens Kaar blive forbedrede, ville mange gode Glæder, der knyttede sig til en Fortid, hvor Arbejderne ingen politisk Mening havde, hvor de kun rettede sig efter den Mening, de Herrer, for hvem de trælled, havde, falde bort. Arbejderne have i de Aar, der ere gaaede, faaet Sans for gode Bøger, Sans for gode Teaterforestillinger, i det hele Sans for, hvad der virker forældende og oplivende. Fortsættelsen af denne Udvikling i Retning af at skabe bedre Vilkaar for Arbejderne betyder simpelt hen, at ogsaa Teatrene profiterer deraf. Ved at løfte Underklassens hele økonomiske Eksistens bidrager man til, at den ogsaa aandeligt talt faar bedre Vilkaar, og det kan saaledes siges at høre til de kulturelle Forbedringer, vi alle utvivlsomt stræbe efter at tilvejebringe. Hindringer for, at denne Udvikling kan fortsættes, betyder, at der ikke bliver saa gode Forhold, som man nu en Gang var begyndt at stræbe henimod, og som har glædet mig mange Gange, naar jeg betragtede den Klasse, fra hvilken jeg selv er udgaaet. Dette Lovforslag vil tværtimod lægge Sten i Vejen for Opbyggelsen af denne Klasse, det vil gøre det vanskeligere for Smaafolk at nyde de gode Glæder, og det vil derved tilføje den danske Nation og den danske Kultur et Slag, som jeg tror, man i høj Grad vil komme til at fortryde.

Jeg tror, det vilde være i meget høj Grad til Skade for vor Udvikling, om Lovforslaget i den foreliggende Skikkelse blev til Lov; jeg ønsker det overhovedet ikke, end ikke, om det blev beskaaret, om der blev klippet lidt af det hist og her og gjort en Sondring mellem Teatre og Varietéer. Jeg tror ikke, det i nogen som helst Henseende vil betyde noget godt; tværtimod tror jeg, det vil betyde noget galt, hvilket jeg derfor kun kan modsætte mig. Jeg skal da med disse Ord tillade mig at anbefale det høje Ting ikke at vedtage det af Finansministeren forelagte Lovforslag om Afgift af offentlige Forestillinger og Fremvisninger m. m. Idet jeg i øvrigt her naturligvis kun kan tale paa min egen Gruppes Vegne og end ikke har haft Lejlighed til at høre, hvad der er sagt udenfor selve Regeringspartiet, skal jeg dog tillade mig at udtrykke som mit Haab, at den Anskuelse, jeg her har haft Lejlighed til at fremsætte, maatte blive delt af saa mange i dette Ting, at Lov-